

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

34. Venite benedicti Patris mei: poſidete regnu[m] paratum vobis à constitutione mundi: Esuriui enim, & dedistis mihi manducare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

ad proxima Christi verba de separatione ouium ab hœdis, & retributione manifesta iustorum. *Huc (inquit) tendit Christi sermo, ut sciant fideles piè & innoxie viuendo, se operam non ludere, quia tandem apparebit discrimen.* Et paulò pòst. *Est non vulgaris exhortatio ad patientiam, dum certò persuasi sunt homines non frustra se tendere.* Et iterum. *Necessaria sunt nobis promissiones quæ ad rectè viuendi studium nos incitent atque erigant. Docemur ergo quàm optabile sit coniungi filio Dei.* Hæc ille. Nullum ponit in Deo præceptum bene operandi ad quod obligemur, sed *exhortationem tantùm.* Nullam ponit in nobis necessitatem bonorum operum, aut rectè viuendi, sed tantùm docere Scripturam vult *optabile esse filio Dei coniungi per imitationem eius.* Denique nullam ponit certam repositam mercedem aut coronam iustitiæ, sed tantùm, *quod rectè viuendo irritum laborem non sumimus, operam non ludimus, nec frustra cõtendimus, quia tandem apparebit discrimen,* non bonorum & malorum, sed electorum & reprobòrum. Sic impostor ille Diuinas & Euangelicas Scripturas de necessaria executione ac certa mercede bonorum operum semper inuertit, suisque impiis glossematibus sophisticè subuertit.

34. *Venite benedicti Patris mei: possidete regnum paratum vobis à constitutione mundi. Esuriui enim, & dedistis mihi manducare.*

Magna & singularis est huius loci euidentia, quòd vita *Vita æterna* æterna inuitu bonorum operum à Deo confertur. *na bonorũ* Quum enim iam in possessionem mittendi sunt iusti, quum *operum* ipsam hæreditatem cælestem adeunt, vocat illos Iudex Christi *merces* ad capiendã possessionem, & ad hæreditatem adeundam, (*Possidete enim hoc loco, κληρονομαζει, significat, iure adoptionis in hæreditatem accipite*) quia opera misericordiæ fecerunt. Et quidem magis vulgaria, quæ que penè à quolibet præstari possunt, recenset, tum vt suam immensam benignitatem ostendat, tum vt non promerentes hanc mercedem magis inexcusabiles reddat, tum denique vt doceat, maiora virtutũ opera certissimè esse remuneranda. In vnũuersum autem, pro causa adeundæ hæreditatis, ponit opera iustorũ bona. Pupugit vehemèter hic locus Calvinũ, bonorum operum hostem iuratum. In omnem itaque se partem versat ac reuertat, vt in tam euidenti & clara luce tenebras lectori offundat, seque ipsum per tenebras eripiat. *Si hic (inquit) disputatio*

esset de salutis nostrae causa, non malè colligerent Papistæ nos bonis operibus vitam æternam mereri, sed quum nihil aliud propositum sit Christo quàm suos ad benè recteque agendum hortari, perperam ex eius verbis elicitur quid valeant operum merita. Primum non soli Papistæ, id est, Catholici moderni, sed omnes in vniuersum Patres qui hunc locum tractarunt (ve ex eorum commentariis in hunc locum patet) ex bonis operibus nos vitam æternam promereri collegerunt, Augustinus

Serm. 1. de
Septuagesima.

maximè, qui disertè contra Caluinum ita scribit. *Quare causas vel tanta mercedis, vel tanti supplicij: Percipite regnum, & ite in ignem æternum. Quare illi perceperunt regnum? Esuriui enim, & dedistis mihi manducare. Quare isti irui in igne æternum? Esuriui enim, & non dedistis mihi manducare.* Hæc ille. Sic igitur cum Augustino contra Caluinum arguimus. Si Christus in his verbis, *Percipite regnum &c. Esuriui enim, &c.* non tractat de causa salutis nostræ, sed hortatur tantum ad benè agendum, ergo similiter in illis verbis, *Ite maledicti in ignem æternum. Esuriui enim, & non dedistis mihi manducare,* non tractat de causa damnationis impiorum, sed detertet eos tantum à peccatis. Sed falsum ac impium istud: ergo & prius. Deinde particula vtrouque causalis, *Esuriui enim, &c.* manifestè ostendit de causa salutis & damnationis vtrouque agi. Sed occurrit hic Caluinus & dicit. *Quod in causali particula insistent, infirmum est. Scimus enim non causam semper sed consequentiam potius notari, quum vita æterna iustis promittitur.* Sed ò quàm infirma imò insulsa hæc euasio est!

Secundum
effugium.

Est enim non semper causam sed consequentiam potius illa particula notari. Si non semper causam, ergo aliquando causam notat. Si aliquando causam notat, cur non hoc loco? Imò si in vna parte sermonis, ad maledictos quod attinet, causam necessariò notat; cur non in altera parte sermonis, ad benedictos quod attinet, causam quoque notabit? Cæterum hæc scientiam Caluini negamus, & falsam esse opinionem certò cognoscimus, quòd particula causalis, quando vita æterna iustis promittitur, aliquando consequentiam non semper causam significat. Probare hoc vel vnicò exemplo debuit Caluinus. Sed facilius illi fuit fortiter asserere quòd falsum est, quàm illud probare quòd probari non potuit. Huius igitur responsi summa infirmitate perspecta, ad aliam confugit.

Tertium
effugium.

Quamquam alia est elarior solutio. Neque enim bonis operibus mercedem promitti negamus, sed gratuitam, quia ex adoptione pendet. At hæc solutio nihil melior est. Primum enim hic

conco

concedit quod alibi semper negat, ipsis operibus mercedem promitti, & consequenter conferri. Deinde, merces bonorum operum gratuita quidem est ex parte radicis, quia principium eorum gratia est ab authore gratiae gratuito data, debita tamen nihilominus & vera merces est quatenus cum illa Dei gratia homo liberè cooperans, opera facit verè bona, laudabilia, Deo placentia, & ex Dei liberalitate iusta mercede digna. Quod totum ex eo quod ipse Calvinus subiungit, manifestè probatur. Sic enim prosequitur. *Gloriatur Paulus sibi repositam esse coronam iustitiae. Sed unde illi fiducia, nisi quia Christi membrum erat, qui unicus est heres regni caelestis?* Atqui de hac fiducia nihil ibi Paulus, sed contra, unde fiduciam accepit, clarissimis his verbis praemisit. *Bonum certamen certavi, fidem servavi, cursum consummaui: reposita est mihi corona, &c.* Hæc erat causa fiducia in Paulo hoc in loco, tamen si verum quoque sit alibi eum gloriari quod membrum sit Christi. Sequitur in Caluino. *Reddendam sibi à iusto Iudice predicat coronam illam. Sed unde illud premium, nisi quia & gratis adoptatus est, & iustitia donatus qua sumus omnes vacui?* Rogat Calvinus unde: nec videt Paulum ipsam disertissime docuisse, unde tacet, silet, dissimulat impostor nefarius totam illam boor u m operum suorum enumerationem à Paulo factam, unde illud præmium sibi retribui, idque à iusto Iudice, id est, per modum veræ iustitiæ, Paulus prædicat. Tacet illa verba, *Bonum certamen certavi, fidem servavi, cursum consummaui: & querit unde coronam iustitiæ expectaverit.* Illa autem quæ Calvinus ponit, quia gratis adoptatus est, & iustitia donatus, id est, Dei gratia donatus, unde operetur iustæ causæ quoque sunt redditæ coronæ, sed causæ remotiores, non proximæ. Causas proximæ posuit illic Paulus, opera ipsa iustitiæ. Causas proximæ ponit in hoc Euāgelio Christus, opera ipsa misericordiæ. Impostor Calvinus vrget remotiores causas, vt tollat proximæ. Vnam veritatem premit, vt alteram destruat. Vtraque veritas tenenda est, vt tota veritas teneatur. Audiamus adhuc Calvinum. *Hæc igitur duo tenenda sunt, vocari fideles ad possessionem regni caelestis bonorum operum respectu, non quia illud promeriti sunt operum iustitiæ, vel quod eius acquirendi sibi fuerint authores, sed quia Deus iustificat quos elegit.* Istud prius duorum quæ tenenda ponit, meta impostura & vasticies est: fatetur iam demum vocari fideles ad possessionem regni bonorum operum respectu, sed non quia illud promeriti sunt, verum quia Deus iustificat quos elegit.

2. Tim. 4.

Opera bona fiducia causa.

Calvini impostura.

Alia:

Iustificatio gratuita & meritum bene consistunt.

Atqui hæc duo optimè consistunt, si iuxta Scripturarum sensum Calvinus loquitur. Deus iustificat quos elegit, id est, Deus ex impiis facit iustos quos elegit, ut sic eos iustificet. Iustificati autem seu iusti facti, *ambulant in operibus bonis quæ Deus per aliam gratiam suam preparavit in illis*, per quæ promeretur vitam æternam. Prima, inquam, iustificatio impij, quam Deus facit, merè gratuita, nihil repugnat cum retributione iustorum verè iusta. Vocantur igitur fideles in possessionem regni cælestis, prius quidem à Deo iustificati gratis per Iesum Christum, sed intuitu præterea bonorum operum quæ iam iustificati operati sunt. Quod autem Calvinus ait eos non promereri *operum iustitiã*, puerilis canillatio est, quasi quando merita operum prædicamus, *operum iustitiam*, quæ iustitiæ fidei à Paulo opponitur, prædicemus. Nō ignoravit Calvinus merita operum à Catholicis doceri, quæ sunt opera iustitiæ fidei, id est, *illius iustitiæ quæ ex fide est, quæ ex Deo est*, quæ ex gratia est, non quæ sunt ex iustitia operum sine gratia & fide Christi, contra quæ Paulus disputat. Deinde quod addit Calvinus, *Vel quòd eius acquirendi sibi fuerint authores*, putidior adhuc & insulsior cavillatio est. Quædo Christus promittit hîc regnum cæleste intuitu bonorū operum, vel quando Catholici docent iuxta hæc Christi verba intuitu bonorum operum promereri iustos vitam æternam, non faciunt ipsos iustos acquirendi regni sibi ipsis authores, sed faciunt eos diuinæ gratiæ & huius tantæ mercedis cooperatores. Vnde D. Bernardus. *Ibi Deus benignè homini merita constituit, ubi per ipsum & cum ipso boni quippiam operari dignè instituit. Hinc coadiutores Dei & cooperatores Spiritus Sancti, promeritores regni nos esse præsumimus.* Hæc ille. Quia cooperatores Spiritus Sancti ideo promeritores regni. Cooperatores, non authores. Per Christum & cum Christo bonum operamur, non ex nobis ipsis, ut authores vel vici vel præcipui bonorum operum.

Quartum
effugium.

Rom. 6.
& 7.

Audiamus nunc secundum quòd teneri iubet Calvinus. Deinde, *quamvis duce Spiritu ad studium iustitiæ aspirent, qui tamen legi Dei nunquam satisfaciunt, nullam illis mercedem deberi, sed mercedem vocari quod gratis donatur.* Quot verba tot vel mendacia vel imposturæ. Christiani fideles ductu Spiritus Sancti non solum *ad studium iustitiæ aspirant* (quod solum vaser Calvinus ait) sed ipsam iustitiam exercent & operantur. Duce Spiritu facta carnis mortificant, *ambulant secundum spiritum, non secundum carnem, ambulant in novitate*

vita

vita, non dominatur illis peccatum, condelectantur legi Dei secundum interiorum hominem, faciunt qua Deo placita sunt: sic ipsam iustitiam exercent. Deinde satisfaciunt legi Dei, quod negat Calvinus. *Dilectio proximi implet legem*, ait Apostolus. *1. Ioan. 3.* Aut ergo nemo diligit proximum, aut aliqui implent legem. Quod si implent legem, satisfaciunt ei. Quod autem concludit mercedem vocari quod gratis donatur, nihil aliud quam diuinas Scripturas corrigit, adeoque falsi arguit. Paulus enim *coronam iustitiæ* hanc mercedem vocat, & à iusto Iudice reddi ait. Sic ergo vita æterna merces est, vt iuste reddatur, non solum gratis donetur. Gratia quidem est vita æterna, & gratis donatur, quatenus radix & principium totius iustitiæ nostræ Dei gratia est; sed ratione operum quæ ex hac radice pululant, verè & propriè merces est, & iuste redditur vt corona iustitiæ, quatenus videlicet iustitia nostra per cooperationem liberi arbitrij verè nostra est. Vtrumque Scriptura docet, vt supra accepimus, & alibi latius disputatum est. Frustra igitur & inaniter Calvinus contra hunc stimulum calcitrauit. Omnem quidem mouit lapidem vt euentem veritatem eluderet: sed fortis est veritas, & vincit. *2. Tim. 4.*

IN MATTHÆI CAP. XXVI.

II. *Pauperes semper habebitis vobiscum, me autem non semper habebitis.*

CARRIT hoc loco quædam Calvinus contra sumptuosos Dei cultus & ceremoniarum in Ecclesiis Catholicis splendorem, & Iudæ proditoris animum ac vocem studiosè imitatus, in hæc verba concludit. *Huius loci summa est: Licet Dominus nos & nostra omnia sibi dicari iubeat, non tamen quo ad se alium quam spirituales cultum exigere, qui nullis impensis constat: sed potius velle in pauperes erogari, quæ stulti è ad eum colendum impendit superfluo.* An non expressis verbis cum Iudæ proditore auaro concludit, *Vt quid perditio hæc? Potuit venundari plusquam trecentis denariis, & dari pauperibus?* An non Iudæ causam agit, & quod ille de hoc vnguento, hoc Calvinus de toto externo Dei cultu pronuntiat, in pauperes erogandum esse quod ad Deum colendum impendit religio? Prorsus in eadem sententia est, & eundem affectum eadem conclusione

Calvinus
Iudæ suffragatur
contra
Christum.